

sa re⁷ista

de Santa Margalida

núm. 58 • Març 2000 • 200 ptes. • bimestral

Santa Margalida, és un femer? • Entrevista a l'amo en Mateu "Gaardó"

MICRA desde **1.185.000** PTAS.*

Almera desde **1.657.000** PTAS.*

Primera desde **2.354.000** PTAS.*

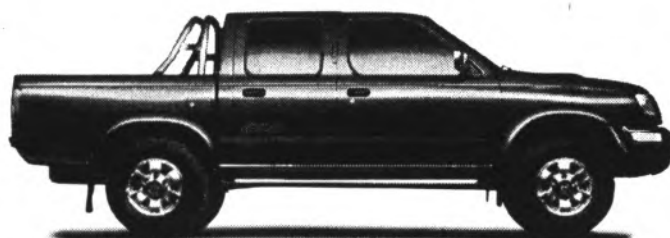
Primera desde **2.747.000** PTAS.*
SportWagon

PATROL GR desde **4.537.000** PTAS.*

MAXIMA QX desde **3.644.000** PTAS.*

PICK-UP desde **1.889.000** PTAS.*

TERRANO II desde **3.127.000** PTAS.*

LO QUE TÚ QUIERAS

*P.V.P. Recomendados (Incluye impuestos, Transporte, Nissan Assistance y Campaña promocional, según modelos), para Península y Baleares. Precios válidos hasta fin de mes para vehículos en stock. (Nissan PRIMERA y nuestros Vehículos Todo terreno incluyen 5 Años de Garantía sin límite de km). Condiciones para Flotas, consúltenos. MICRA y ALMERA: Plan Prever según condiciones del Gobierno incluido.

Garantía total
3 años o 100.000 km
y 6 años anticorrosión

CONDUCE Y DISFRUTA

COVEAUTO S.L.

Exposición y Venta: Tel./Fax: 52 39 94
Móvil. 908 83 83 05 · Taller: Tel./Fax 85 60 79
Miguel Ordinas, 7 · STA. MARGALIDA

Una novetat

ELS qui heu demostrat la vostra fidelitat a aquesta revista, des de ja fa uns anys o des del principi de la seva publicació, hi trobareu, a partir d'aquest número, unes pàgines dedicades exclusivament a donar informació sobre l'actuació de l'Ajuntament de Santa Margalida, així com avisos i informacions que poden esser d'utilitat per als ciutadans del nostre municipi.

Aquest fet ve donat per una col·laboració acordada amb l'ajuntament que es va mostrar interessat en donar a conèixer alguns trets de l'actuació municipal que a molta gent li pot passar per alt. Aquest tipus de col·laboració és única i exclusivament de caire informatiu i res no té que veure amb actuacions polítiques dels components del nostre consistori.

Sa Revista de Santa Margalida, sempre ha estat oberta a qualsevol tipus de col·laboració, tant amb l'ajuntament com amb qualsevol altra entitat o persona del nostre poble que s'hagi volgut servir de les pàgines d'aquesta publicació per emetre qualsevol comunicat, informació, opinió, notícia o publicitat. Per tant i, seguint en la mateixa línia, no

ens podem negar a la demanda del nostre ajuntament, això sí, posant com a condició que pel fet de ser aquest bolletí un orgue institucional només s'hi inseririen articles de caire in-

formatiu, exclouent qualsevol article d'opinió o que pugui reflexar el pensament o l'actuació d'un determinat partit polític. El nostre propòsit és que aquesta col·laboració es

pugui perllongar amb aquest i amb els futurs ajuntaments que es formin a Santa Margalida, sigui quina sigui la seva composició.

La doble intenció que ens ha mogut a donar la passa és: per una banda oferir més informació als margalidans i a la gent del nostre municipi i de donar diversitat a la revista, per altra, cercar millorar el finançament, pensau que fa molt de temps que el preu de la revista i de la subscripció no ha variat, i no el pensam variar mentre es pugui autofinçar de qualche manera, anar millorant la qualitat, com ens ho demana el president de l'Associació de Premsa Forana de Mallorca en l'editorial conjunta, i seguir en la línia que, amb més o manco encert, hem mantingut al llarg de més de deu anys.

Esperam amb aquesta editorial haver pogut aclarir qualsevol dubte, o qualsevol interpretació que es pugui derivar del fet de trobar-vos amb secció nova a les nostres pàgines, a més de complir amb l'obligació que tenim de mantenir informats els lectors. ▀

Redacció

E-mail: sarevista@ctv.es

Revista de Santa Margalida • número 58 • Març 2000 • Edita: Obra Cultural Balear • direcció: Rafel Bordoy • redacció: Joan Malondra, Maria Fornès, Martí Torres, Miquel Bordoy, Margalida Rosselló, Antònia Calafat, Francisca Moreno • col·laboren: Antoni Mas, A.P.I.M.A. del C.P. Eleonor Bosch, Turó del Drac, Felip Díez, Mateu Martí, Mª Antònia Santandreu • fotografia: Rafel Bordoy, Martí Torres • disseny i maquetació: Miquel Bordoy i Antònia Calafat • adreça: C/ Xaloc, 2 - Tel./fax: 971 52 33 92 - 07450 Santa Margalida • impressió: Gràfiques SIBA S.L. - Tel. 971 52 32 44 • dipòsit legal: 495-1989 • Aquesta revista ha estat impresa en paper ecològic. La redacció d'aquesta revista vol manifestar que sols expressen la seva opinió l'editorial i els articles signats per la redacció. Els altres són responsabilitat dels autors que exerciten el dret de la llibertat d'expressió mitjançant la revista.

TALLER MECANICO
MIGUEL SALVA REUS

NOU FORD RANGER

C/. Miquel Ordinas, 20 - 07450 Santa Margalida - Tel. 971 52 32 75 - Tel. mòvil 629 64 86 26

DISTRIBUCIÓ PAPERERIA
MATERIAL ESCOLAR I D'ESCRITORI
REGAL INFORMAL
ARTICLES DE NADAL I CARNAVAL

ALMACENES
Galmés, s.a.

C/. Miquel Ordinas, s/n.
Tel. 971 52 31 33 - Fax 971 52 36 18
SANTA MARGALIDA

GA **Gaya**
Gestoría Administrativa

Portes, persianes, vidrieres i falsos terrats en fusta i PVC
Passamans, mobles a mida i fusteria en general
Mobles de cuina, bany, hogar i complements de decoració.
Projectes d'interiorisme

Fusteria mecànica **Exposició i venda de mobles**
C/. Miquel Ordinas, 25 C/. Miquel Ordinas, 31-33
Tel./Fax 971 52 31 45 • SANTA MARGALIDA

Paseo Colón, 95 - 1º
Tels. 971 85 04 31 - Fax 971 85 03 44
07458 Ca'n Picafort

Editorial conjunta de l'associació de Premsa Forana de Mallorca

MÉS enllà dels efectes que se'n podien derivar del nou mil·lenni, la nostra premsa forana segueix en el mateix lloc que havia aconseguit en aquesta etapa final de segle. La consolidació de les publicacions de premsa forana a Mallorca és la millor notícia que hem rescatat: el nostre moviment, d'una complexa diversitat i riquesa cultural, s'ha consolidat com un sòlid graó del nostre país.

A pesar de les dificultats que segueixen afectant a les nostres publicacions, i que recordavem a la passada editorial, en aquest principi d'any, 46 revistes van temperant el temporal que adesiara afecta el nostre entorn. Més enllà d'un semiprofessionalisme amateur, s'amaga un voluntarisme altruista que, lluny de les noves tendències que ateren en aquesta illa, ajuda a forjar noves estructures d'influència en els àmbits locals.

És, en aquesta línia, de la con-

vergència d'un voluntarisme necessari i d'un semiprofessionalisme amateur que, entorn de les nostres publicacions s'han de fomentar iniciatives que garanteixin el nostre futur. A més, d'una bona dosi de voluntarisme, les revistes de premsa forana han de pensar en allò que permeti la supervivència de les mateixes davant fets conjunturals, com poden ser els efectes que es poden generar de les relacions polítiques i de les oportunes ajudes institucionals. Hem d'anar pensant, totes i cada una de les nostres revistes, cap a la captació de publicitat local i comarcal, com també a la captació d'ingresos com la creació de promocions de campanyes que surtin de l'abast cultural i local.

A pesar de què el plantejament sigui ambiciós, ja que no podem ni volem fer la competència als grans diaris d'abast insular, hem d'anar a oferir algun producte que ultrapassi la barrera municipal per incidir dins el marc insular. La idea és am-

biciosa, però ja ha estat tractada en altres ocasions. És per això que, des de la meua perspectiva, nos hauríem d'esforçar en el fet que es fomentessin iniciatives que, possiblement, sinó ho feim nosaltres hi haurà d'altres que s'avançaran. Com veis, també intentem rescatar una idea que afecta al nostre moviment: és el sentit associatiu que altre temps va tenir. L'individualisme afectarà aquelles publicacions que, sense un entorn associatiu fort, no podran competir en els àmbits locals, on a més dels periòdics locals hem de competir amb publicacions d'influència germana que, ofereixen productes de gran qualitat, la qual cosa fa que també hàgim d'estar en el front de la defensa de la nostra llengua davant de l'espanyol i, ara de l'alemany. Com veis, els entrebancs que afecten el nostre moviment són molts i, per a més inri, tenen un mal vell.

Miquel Company Florit
President de l'Associació de Premsa Forana de Mallorca

BANCA MARCH

Passeig des Pouàs, 1 - 07450 SANTA MARGALIDA

SR

INFORMATICA

Sistemas Informáticos Profesionales

Equipament i components informàtics

Actualització equips any 2000

Servidor última generació

Diseny i equipament LAN / LAW

Suport certificat Windows NT 4.00

Solucions Ofimàtiques clau en mà

Cursets i formació continuada

Conexió a Internet a l'instant

SERVEI TÈCNIC PROPI

ALEXANDRE ROSSELLÓ, 15
TEL: 971523731 - 909 411265
07450 STA. MARGALIDA
e-mail: sri@sinix.net / srinfo@ctv.es

*Concurs Cartell Sa Fira 2000, Santa Margalida

L'Ajuntament de Santa Margalida convoca un concurs de cartells per a la Fira del 2000, amb l'objecte de ser exposat i difós, el que resulti guanyador, en vistes a la promoció publicitària de la Fira i perquè serveixi de portada del programa.

Poden prendre part al concurs les persones de qualsevol edat, nascudes o empadronades al terme de Santa Margalida i persones vinculades al municipi per vincles familiars directes.

El tema haurà de tenir relació amb alguns dels elements que integren la Fira de Santa Margalida i ha d'incloure de forma ben visible i com a part del cartell, la llegenda "Sa Fira 2000. Santa Margalida".

La presentació dels treballs serà els dies 22 i 23 de març a l'Ajuntament i cada concursant sols podrà presentar un treball.

Hi haurà un premi únic de 100.000 pessetes.

La tècnica serà lliure i les mides del cartell 45X65 cm.

Si voleu més informació, a l'ajuntament hi trobareu unes fulles amb les bases.

"L'Ajuntament també convoca un "Curs d'Iniciació al Temps Lliure" pels joves, a partir de l'edat de 15 anys. I un "Curs de Monitors/es de Temps Lliure", per a majors de 18 anys.

Per a més completa informació, dirigiu-vos a la Casa de la Vila

*Concurs de carrosses i comparses de Carnaval, convocat per l'Ajuntament de Santa Margalida pel dia 5 de març, diumenge.

Premis per a les carrosses: 1er. 75.000.- 2on. 60.000.- 3er. 50.000.- 4rt. 35.000.- 5è. 20.000.- 6è. 10.000 pessetes.

Premis per a les comparses (mínim 5 persones): 1er. 75.000.- 2on. 60.000.- 3er. 50.000.- 4rt. 35.000.- 5è. 20.000.- 6è. 10.000 pessetes.

Hi haurà un premi especial de 15.000 pessetes per a la comparsa més animada.

CONVOCATÒRIES DE PREMIS LITERARIS

Per a la gent que li agrada escriure, aquí vos presentem la convocatòria de vàris premis

literaris del nostre entorn per si qualcú es vol animar a participar-hi.

XV Certamen de Poesia "Bernat Vidal i Tomàs"

-Aquest certamen està obert a qui hi vulgui participar

-Els treballs, escrits en català, s'han de presentar per triplicat, mecanografiats a doble espai en fulls Din A4 i d'una extensió de devers 300 versos.

-El guanyador rebrà un premi de 375.000 pessetes i el patrocini per part de l'Ajuntament de Santanyí de l'edició de l'obra guanyadora.

-El termini d'admissió finalitzarà el dia 13 de març del 2000.

-Les obres es poden presentar amb el nom, cognoms i adreça de l'autor o mitjançant plica en què les dades de l'autor aniran en sobre tancat. I s'han de presentar a l'Ajuntament de Santanyí, Plaça Major nº 10, 07650 Santanyí.

XXIV Certamen de poesia i narració curta de Castellitx (Algaida)

-Els treballs poden ser un poema o col·lecció de poemes d'una extensió mínima de 14 versos.

-Una narració curta d'un mínim de tres folis i un màxim de quinze, mecanografiats a doble espai i a una sola cara.

-Una glosa o col·lecció de gloses amb un mínim de catorze versos.

-Els treballs seran de tema lliure, inèdits i escrits en llengua catalana.

-Les obres es presentaran per quadruplicat a: Casa de la Vila, C/ del Rei, 6, 07210 Algaida. El termini de presentació acabarà dia 24 de març. Aniran acompanyats d'un sobre tancat a l'interior del qual hi figuraran les dades de l'autor. A la portada del treball es farà constar el nom del premi al qual opta.

Premis Literaris Vila de Lloseta

Les obres han de ser originals, inèdites i escrites en llengua catalana.

-Extensió màxima de 15 fulls en la modalitat de narració curta i de 150 versos en la modalitat de poesia.

-Un primer premi de 50.000 pessetes i

un segon de 25.000 per a cada modalitat.

-Els originals s'han de presentar per quintuplicat, a doble espai, per una sola cara i perfectament legibles.

-El lloc de presentació serà l'Ajuntament de Lloseta C/ Guillem Santandreu, 07360, Lloseta.

-El termini d'admissió de les obres acabarà el 25 de març del 2000.

-Es pot posar el nom i adreça de l'autor a la portada del treball o enviar-ho sota pseudònim posant les dades en un sobre tancat.

Nota: Si precisau més informació sobre aquestes convocatòries us podeu adreçar a aquesta redacció C/ Xaloc 2, Santa Margalida, bé de paraula o per escrit

El Fons Mallorquí de Solidaritat

El divendres dia 11 de febrer, el Fons Mallorquí de Solidaritat i Cooperació realitzà una jornada de treball amb els seus socis, en la que hi participaren la majoria de batles/es i regidors/es de la majoria d'ajuntaments socis del Fons, a més de representants del Govern de les Illes Balears i del Consell Insular de Mallorca.

Segons la filosofia del Fons: "El creixent abisme que separa els pobles del Nord dels pobles del Sud, el deute moral que les societats industrialitzades tenen contret amb els països més pobres i la naturalesa interdependent del nostre món d'avui ens ha de fer veure la necessitat d'una implicació de totes les persones i entitats en la construcció d'un món més just."

L'Associació Contra el Càncer organitza un sopar

La delegació de Can Picafort de l'Associació Contra el Càncer, organitza un sopar benèfic el dissabte dia 25 de març, en el Restaurant Son Sant Martí, el menú serà: Arròs brut, llom amb salsa d'ametles i guarnició, pijama, vi, cava i licors. Hi haurà l'actuació de l'orquestra "Manhatan" i una rifa. El preu dels tiquets és de 2.500 pessetes i hi pot assistir qui ho desitgi. El tiquets es venen a Papereria Cladera, a les dues oficines de "Sa Nostra", Fruites Can Biniaco, Biblioteca de Can Picafort i Col·legi Vora Mar (Joana Carbonell). ■

UN MAPA DE SON REAL PER A LA VILA

L'HISTORIADOR de Maria de la Salut, Bartomeu Pastor, va fer el present d'un interessant i vistós mapa de la possessió de Son Real al poble de Santa Margalida. Per fer-ne la recepció que podríem dir solemne, el divendres dia 29 es reuniren a la Casa de la Vila unes dotzenes de margalidans, l'equip de govern de l'Ajuntament, representat pel batle Antoni del Olmo, i l'oposició municipal representada per Miquel Cifre; en un senzill acte per demostrar a Tomeu Pastor la gratitud del poble margalidà.

Per explicar la naturalesa del present emprarem unes paraules d'Antoni Mas, de l'Àrea de Cultura de l'ajuntament:

"Tots sabeu que Santa Margalida és un poble de moltes possessions, i de ben grans que, fins fa pocs anys, marcaven el ritme de la vida del nostre poble. N'hi ha prou en esmentar Son Serra, Son Marí, Binicuell, Son Doblons, Binicuellet, sa Boleda o sa Dragonera. Però a la Vila la possessió més possessió de totes era Son Real. Era la més gran, pop de 2.000 quarterades, la de més sementers, la de més missatges i jornalers.

Per anar a la mar, a llevar-se la pols de l'era, els vileros anaven a Son Real i d'allà duïen alga per fe-

mar les terres de conrò.

Des de fa més de 650 anys i fins pràcticament els nostres dies, Son Real va romandre igual, amb fites de torrent a torrent, ben igual que així com apareix en el planol de Son Real que en Bartomeu Pastor ha regalat al nostre poble, amb tots els noms dels sementers, dels pinars i de les garrigues. Un mapa de prop de cent anys i que en Bartomeu Pastor ha volgut cedir al poble de Santa Margalida. Jo, com tots el margalidans, només tenc una paraula per en Tomeu: gràcies."

LES BENEIDES DE SANT ANTONI

APROFITANT que el dia de Sant Antoni enguany queia en dilluns, es va intentar, passant les beneides al diumenge dia 16, donar un impuls a una festa que abans tenia molta d'importància a la nostra Vila i es trobava prou arrelada dins el nostre costumari, però que darrerament, degut a què els animals ja no són necessaris per a les feines del camp i a altres circumstàncies, aquesta festa a la Vila ha vengut a menys. No hem d'oblidar tampoc la gran importància que ha assolit aquesta festa als pobles veinats de Muro i Sa Pobla, cosa que motiva un desplaçament dels vileros cap aquells indrets.

Enguany però, pensam que la cosa no va anar molt malament, s'incrementaren una mica els premis i així mateix poguerem veure a les beneides fins a sis carrosses, una vintena de cavalls i un bon nombre de cans i altres animallets. Els premis de les carrosses foren per a la presentada pels caçadors, per a dues de les presentades pel Turó del Drac i una que en va presentar l'associació de gent major "Hero". Tots els participants tengueren també un premi de participació. La banda de música de Santa Margalida va donar relleu a la diada.

ELS ARBRES DE LA PLAÇA DE LA VILA

EL personal de la brigada municipal ha esmolat estisores i xorracs i han donat una bona eixalada als arbres de la Plaça i qualcú ja es queixa pensant que el proper estiu hi haurà poca ombra per devers sa Plaça, si a això hi afegin la sequera que estam patint enguany, devers el mes d'agost es podran fregir ous damunt les rajoles. Si aquesta mesura serveix perquè els arbres creixin més verds i esponerosos, ja està bé així. ▀

Actualitat de l'Obra Cultural Balear

-Dies passats, la delegació a Santa Margalida de l'OCB va organitzar un cafè teatre, al local de la llar del padrins, al qual hi assistiren un centenar de persones. La funció comptà amb les actuacions de l'il·lusionista Llorenç Cloquell, i del grup margalidà "Singin' Mornings". Amb el preu de l'entrada hi anava inclosa una convidada a fruits secs i cava.

-Al Col·legi Vell va tenir lloc, organitzat també per la delegació de l'OCB, una interessant vetlada que va servir per divulgar la situació del Sahara Occidental. Hi varen inter-

venir, Fatma, la representant a Mallorca dels saharians i Cristòfol Fuster, expert en qüestions saharianes, que ha habitat deu anys per aquells indrets i demostrà un gran coneixement sobre aquell territori, la seva gent i els esdeveniments recents relacionats amb aquell poble. L'assistència a l'acte no es va correspondre, malauradament, amb l'interès que va tenir.

-Els socis de l'OCB hauran rebut una comunicació amb els actes que la delegació té prevists fins el mes d'abril i el calendari de l'Obra, si qualcú no ha rebut aquest calenda-

ri que el reclami a qualsevol membre de la directiva.

-La delegació margalidana no ha concretat encara la data per a la celebració de la seva Assemblea anual, però serà aviat i s'avisarà oportunament als socis, segurament al local de l'Escola de Música a les 21'30 hores. Els membres de la directiva demanen als socis la seva assistència i que es facin propostes pel lliurament del "Premi Joan Mascaró i Fornés" per a l'any 2000, a fi de poder-ho debatre.■

Gent Major

ACTIVITATS DE L'ASSOCIACIÓ "HERO"

DEVERS vuitanta persones han assistit a les conferències sobre el Regne de Mallorca que, auspiciades pel CIM, s'imparteixen als membres de l'Associació que opten al viatge per les terres de l'antic Regne de Mallorca, que enguany tendran lloc per terres d'Aragó. És imprescindible assistir a les conferències per poder fer el viatge.

-El dijous Llarder, dia 2 de març, se celebra un sopar, ball i festa de Carnaval, al Restaurant s'Alqueria, amb l'actuació del grup musical "NILAS", al preu de 1.500 pessetes. Es recomana anar-hi disfressats.

-Pel dia 25 de març, dissabte, hi ha previst una diada de matances de "Sa Nostra", Caixa de Balears, a Sa Gruta Nova de Poto Cristo, amb dinar, ball, rifes i excursió pels voltants. El preu és de 1.850 pessetes.

Hi haurà un present de matances per a tots els participants.

CELEBRACIÓ DEL XI ANIVERSARI DE L'ASSOCIACIÓ "HERO"

Com actes de la celebració d'aquest aniversari, el dissabte dia 1 d'abril a les 21'00 hores, tindrà lloc al local de la Llar dels Padrins

una vetlada de Cinema d'aficionat, amb la projecció de les pel·lícules: "Un cop de vista", "Convivència", "Quan jo era nin", i "El supervivent".

El diumenge 9 d'abril, diada de l'aniversari, a les 11'00 a la Plaça de la Vila, concert de la Banda de Música de Santa Margalida. A les 12'00, missa a la Parròquia en sufragi dels socis difunts.

A les 13'00, inauguració d'una exposició d'objectes antics, a la Plaça de la Vila nº 1.

A les 14'00 hores, dinar al Restaurant s'Alqueria, entrega de carnets als nous socis i ball amenitzat pel duo "OPAL".

Nota: El dinar és de franc, però es recorda als socis que quan retirin el tiquet pel dinar, procurin satisfer la quota anual de l'associació, corresponent a l'any 2000.■

Activitats de l'AMPA del C. P. Elionor Bosch

A la reunió del dia 15 de febrer vàrem acordar com cada any organitzar la festa de carnaval conjuntament amb l'escola Eleonor Bosch. Enguany serà dia 29 de febrer. A les 15,30 sortiran de l'escola els nins disfressats, amb els mestres i pares que vulguin acompanyar-los; faran

una volta pel poble fins a la plaça Major i acabaran a l'escola Vella, on hi haurà un grup d'animació infantil perquè tothom pugui fer bulla. La festa acabarà amb una xocolatada amb ensaimades. Durant aquesta celebració l'Ampa farà el lliurament dels premis del concurs de betlems.

A la reunió també es parlà de l'excursió que cada any organitza l'Ampa. Enguany serà a final de maig, i, si el temps ho permet, anirem a Formentor en barca. Ja en parlarem més endavant. ▀

Moviment Parroquial

BAPTISMES:

Gener, 02 .-Sebastià Oliver Fornés

Febrer, 06 .-Froilán Vieira Corró

Febrer, 13 .-Martí Pastor Pastor

MATRIMONIS:

Gener, 08 .-Andreu Alós Payeras amb Mª Antònia Estelrich Calafat

Febrer, 05 .-Secundino Cobas Santos amb Mª Antònia Vicens Valverde

Febrer, 02.-Gabriel Rivero Sampol amb Joana Mª Galán Carbonero

DEFUNCIONS:

Gener, 04 .-Bàrbara Brotat Carreras, (Paparreta), 85 anys.

Gener, 04 .-Jaume Martí Rosselló, (Biciclista), 70 anys.

Gener, 12 .-Martí Muntaner Font, (Regalat), 78 anys.

Gener, 16 .-Jaume Riera Fornés, (Fumet), 85 anys.

Gener, 16 .-Magdalena Dalmau Rosselló (Lluenta), 70 anys.

Gener, 22 .-Francisco Ordinas Serra, (Cremat), 63 anys.

Gener, 23 .-Laura Bueno Prieto, 87 anys.

Febrer, 02 .-Catalina Dalmau Pastor, (Barret), 81 anys.

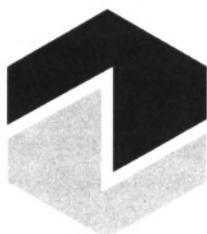

RESTAURANT - BAR

**NOCES
COMUNIONS
MENU DIARI**

Ctra. Manacor - Inca, Km. 9 - Tel 971 83 02 46 - PETRA - **LOCAL CLIMATITZAT**

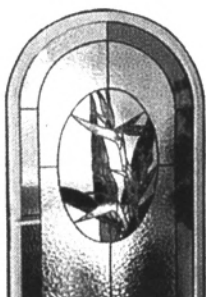

**LIMPIEZAS URBANAS
DE MALLORCA, S.A.**

C/. Juan Monjo March, 42
Tels. 52 30 07 - 52 35 92

SANTA MARGALIDA

VIDRES I ALUMINI CA'N PICAFORT

Tot tipus d'acristallaments.
Fabricació d'emplomades.
Tancaments d'alumini.
Marcs i moldures

Ctra. Alcudia, 6 - Ca'n Picafort
Tel./Fax 971 85 25 39 - Mòbil 607 81 08 46

HERTORRES, S.L.
CONSTRUCCIONS

C/. Lluna, 2 - STA. MARGALIDA
Tels. 52 31 03 - 52 32 89 - 52 30 36

EUROSOLAR

Valentin Jiménez Sánchez

C/. Juan Monjo March, 47 • 07450 Sta. Margarita
Tels./Fax: 971 52 36 49

- Energía Solar y Eólica para Agua Caliente y Electricidad
- Calentamiento de Piscinas
- Estudios Energéticos
- Generadores
- Calefacción y Fontanería
- Venta, Montaje y Mantenimiento

Experiencia y Profesionalidad

Un artista marginalidà més enllà dels nostres límits.

Guillem A. Crespí exposa les seves obres

L'ACTIVITAT d'en Guillem, durant l'any 1999 i el que duim del 2000, és prou dinàmica i els seus quadres han concorregut a diverses exposicions i certamens, per Mallorca i, el que és més important, per fora de Mallorca. Aquí us exposarem, sintetitzadament, el més destacat d'aquesta activitat i de la seva projecció fora del nostre terme.

ANY 1999

-Exposició a la sala Varadero a Cuba.

-Exposició a la Colònia de Sant Pere (Artà).

-4t. Saló Internacional d'Arts Plàstiques (ACEA) Barcelona. Aquí hi va obtenir el 2on. Premi en la categoria de Bodegó/Interior.

-Galeria BM de Granollers (Barcelona).

-Col·lectiva a la sala ACAPS de Marsella (França)

-Exposició "Feria de Muestras del Pilar 99" a Saragossa.

-Exposició "O Eclectismo do Terceiro Milénio" a Sintra (Portugal), on va fer la presentació l'Embaixador espanyol en aquell País, i també es mostraven quadres de Sobirtas, Miró, Coronado, Cerdà i altres importants figures.

-Participant al "Premio di Pittura Remo Brindisi" a Itàlia, on li va ser concedida una menció de mèrit.

-Seleccionat a la "XLVIII Exposición de Otoño de la Real Academia de Bellas Artes de Santa Isabel de Hungría" a Sevilla.

-5è Saló Internacional d'Arts Plàstiques ACEA, Barcelona.

-Exposició a la Banca March de Manacor.

-Forma part d'un grup d'acquarellistes de Barcelona, juntament amb destacats pintors, per a la participació a certamens nacionals i internacionals.

ANY 2000

-Col·lectiva a París (França), on obté

un premi per la qualitat i originalitat de l'obra.

-És soci de la federació d'Artistes Plàstics ACEA'S, on hi té obra en permanència.

Per a enguany prepara exposicions a s'Agrícola de Manacor pel mes de març, ajuntament de Sineu el mes d'abril i a Felanitx pel mes de juny. En projecte per a final d'any una exposició individual a Lisboa i una altra a París. ■

FERRO I ALUMINI

La Vila S.C.

Joan i Jaume Font

C/. Progrés, nº 3
07450 Sta. Margalida

Tel. 971 52 37 90
Mòbil 609 79 14 66

- Portes Basculants
- Automatització de Portes
- Persiana Mallorquina d'Alumini
- Tot tipus de Perfils en Alumini
- Ferro Forjat,
- Reixes •Corredisses...

Presentació de la guia: "Son Real, una visita a la prehistòria mallorquina"

A l'acte de presentació d'aquesta guia, que va tenir lloc a l'Escola Municipal de Música de Santa Margalida, el dia 18 de febrer, l'arqueòleg del Consell Insular de Mallorca, Gabriel Pons Homar, va endreçar un documentat parlament de presentació de l'esmentada guia, fent una passada pel que significa el passat arqueològic de Mallorca i la importància d'aquest patrimoni a Santa Margalida. D'aquest parlament en volem destacar alguns paràgrafs.

"L'elaboració de la carta arqueològica de Mallorca va constatar que el terme municipal de Santa Margalida era un dels que disposa de major densitat de jaciments prehistòrics, alguns d'ells singulars, de forma que han esdevingut bàsics per establir la sistematització de la prehistòria de Mallorca."

"Les excavacions a Son Real suposaren a la dècada dels 60 i 70 l'obertura d'un ample camp d'investigació per als arqueòlegs que tractaven la prehistòria insular."

"Tammateix, de cada vegada la pressió social vers la conservació del patrimoni és més forta i obliga a les administracions a prendre mesures eficaces per procurar la conservació, restauració, enriquiment i difusió del patrimoni. Precisament aquest darrer punt és el motiu de l'acte d'avui."

"La difusió del patrimoni històric i arqueològic hauria de sobrepasar els límits de lo purament cultural i hauria d'implacar a altres sectors com el turístic. És contradictori que l'administració pública parli de desenvolupament sostenible, d'oferta turística complementària, de fomentar el turisme cultural, etc. i no es tinguin en compte models existents a països centre-europeus ja fa dècades."

"L'adequació d'aquests conjunts arqueològics amb guies, amb activitats lúdiques que permetin al visitant endinsar-se en el túnel del temps i ubicar-se en el passat ja sigui a través d'audiovisuals, d'espais museològics o de tallers d'activi-

tats, ha donat impressionants resultats amb experiències per tot Europa, amb una resposta social sorprenent, a l'altura de qualsevol parc temàtic."

"La guia que avui presentam és per a mi una primera passa per atreure i fomentar una alternativa turística al sol i platja, de potenciar el nostre bagatge cultural a través d'una fórmula vàlida i necessària com és el turisme. La guia "Son Real una visita a la prehistòria mallorquina" té tots els ingredients dels aspectes que he anat esboçant"

I Gabriel Pons acabava dient:

"Per tant cal donar l'enhorabona als autors i a l'ajuntament de Santa Margalida per aquesta iniciativa.

Però jo voldria encoratjar a l'ajuntament de Santa Margalida i a les demés administracions a continuar fomentant les excavacions a Son Real i a continuar fent esforços per divulgar aquest patrimoni. Voldria encoratjar-los a donar una passa més, a crear el primer centre d'interpretació de la prehistòria de Santa Margalida i, en definitiva, de Mallorca".

Dra. Magdalena Bennasar Mojer
TOCOLOGIA - GINECOLOGIA

CLINICA PLANAS, S.A.
C/. Menorca, 3
Tels. 971 73 03 45/46 - 73 88 43/44
07011 PALMA DE MALLORCA

C/. Fadrins, 28 - 1.º
Tel. 971 86 20 92
07420 SA POBLA

CHAPISTERIA Y PINTURA

Gabriel Molinas Font

Miquel Ordinas, s/n. - Tel. 971 52 34 37
SANTA MARGALIDA

EL GRAU QUE VA FUGIR A AMÈRICA

En Maties Grau és un descendent de mallorquins amb residència a Nova Orleans, en el golf de Mèxic. El seu avi, de nom també Maties va haver de fugir cames ajudeu-me de l'illa, perquè els seus pares havien determinat que ell era el germà triat per esdevenir monjo.. En Maties Grau, com molta gent del segle XIX, s'embarcà sense que ningú de la seva família se n'assabentés vers un destí americà incert. L'homo va fer mans i mànigues fins aconseguir establir-se i aparellar-se a la Lousiana de l'Epoca.

La tardor de 1993 vaig recórrer part dels Estats Units. Al llarg d'una setmana de voltar per Nova Orleans, m'oferiren en tant que ensenyant la possibilitat de visitar el centre escolar dels jesuïtes de la ciutat. Fou allí on vaig conèixer el nét del mallorquí aventurer que

no ha perdut el nom de Maties del seu avi. Aquest Maties de tercera generació american només parla anglès però de seguida va lligar caps en saber que jo era català. I em va atabalar fins aconseguir que li fes alguna gestió per localitzar els seus avantpassats illencs. L'avi Maties mai més no es va voler relacionar amb uns pares que per pèls no el tanquen a un monestir.

Ofereixo molt poques dades i, des de llavors, ha plogut molt. Penso, però, que val la pena fer una crida a tothom que es digui Grau i que li pugui fer gràcia investigar les seves arrels en cas d'algun indicati familiar lligat a en Maties Grau. L'adreça d'en Maties Grau és: 6418 Carlson Dr. - New Orleans, LA 70122 (USA) i els telèfons: 504-4833866 i 504-4866631 amb els prefixos internacionals i americans per endavant. La meua adreça és: Bústia Postal 350 de Girona 17080.■

Quim Qibert

S U P E R M E R C A D O S

SYPE e CONSUM

Tan exigents com tu.

A PROP DE CA VOSTRA!!

Al Carrer Jon Monjo March de Santa Margalida

Mateu Ferrer Estelrich

QUI és que a la Vila no coneix l'amo en Mateu Gaardó? A qualsevol festa del poble el podreu trobar, ja sigui pel que fa a l'església o a les festes civils de Santa Margalida. L'amo en Mateu és un fuster amb molts d'anys d'ofici i encara fa de fuster, fent qualche feina que li agrada o ajudant, gairebé desinteressadament, a qualcú que l'ha de mester. Ens podria contar moltes coses, moltes són les que ens ha contat; mirarem de reflectir, en unes pàgines, part de les vivències de l'amo en Mateu que són moltes i sucoses.

- L'amo en Mateu, quan i a on vaureu néixer?

-Vaig néixer a Santa Margalida, dia 9 de desembre de l'any 1920, a una casa del Pouàs, on actualment hi ha l'oficina del banc Central-Hispano.

-On anareu a escola de petit?

-Sempre vaig anar amb els freres de La Salle, des de ben petit, potser des dels tres anys fins que en vaig tenir onze. Els meus padrins eren veïnats del col·legi i de ben petit anava de ca els padrins a l'escola dels freres i de l'escola a ca els padrins.

-Aleshores, on estava el col·legi?

-Jo sempre l'he conegut al mateix lloc, és a dir, al n° 32 del carrer de La Salle actual.

-Què era el que vos ensenyaven en aquell temps?

-Primer de tot la cartilla, a, e, i, o, u, més envant ens ensenyaven a fer problemes i com que quasi totes les famílies de la Vila tenien porcs feiem comptes de porcs i de gallines per terces, i sumar i restar i al-

— ...Mentre el cos aguantí pens seguir amb les mateixes coses. —

tres coses, però no s'estudiava tant com ara. També ens ensenyaven les oracions i cada dijous anàvem a catecisme a l'església en processó i, des del col·legi fins a l'església, els alumnes omplíem de les quatre parts una de la distància.

-Sabem que més envant ajudaveu a l'Hermano Damià a preparar el dinar de la festa dels antics alumnes, com eren aquests dinars?

-Aquest dinars es feien cada any dins el mes de maig i menjàvem arròs sec, a més de pagar un poc de la quota, també sempre hi havia qui duia qualche cosa, una gallina, un pollastre, un conill... era un gran dinar i ens ajuntàvem més de duescentes persones, només antics alumnes i qualche convidat, venia D. Toni Pobler, en Maties, l'amo en Joan Estrella, en Saco... molts que ja són morts.

-A quina edat començàreu a fer feina?

-Vaig començar als 11 anys i sempre he fet de fuster.

-I qui vos va ensenyar l'ofici?

-Mestre Jaume Cladera (Femenia) que tenia la fusteria al començament del carrer de Ses Jovades.

Aquí vaig aprendre l'ofici, fins als deu anys que vaig anar al servei i en vaig fer set anys.

-On féreu el servici?

-Ens entregàrem allà on era el garai Ford del carrer Aragò, de Palma, després em llicenciaren per una temporada i ens tornaren enviar a demanar, jo era d'infanteria i m'enviaren al quarter de Sant Pere, després al de Sant Carles, allà demanaren voluntaris per anar a Aviació que es va fundar en aquell temps, però jo no em vaig presentar, d'allà vaig passar al Parc d'Artilleria, just baix de la Seu, per tres anys, després m'enviaren a Illetes, després a un polvorí que hi havia a Santa Margalida, darrera la ferreria d'en Pep Calafat, encara hi ha la caseta, després m'enviaren a Cabrera i d'allà vaig venir llicenciat. Després em vaig posar a fer feina de fuster pel meu compte i em vaig casar.

-Quines eren les feines més corrents que feia un fuster en aquell temps?

-Fer portes, cadires, i quatre mobles dels més necessaris, jo carros no en vaig fer mai.

-Que costava en aquell temps, més o manco, fer unes persianes?

-Unes persianes costaven 100 pes-

Bolletí Informatiu

NÚMERO 1 • MARÇ 2000

de l'Ajuntament de Santa Margalida

A MANERA DE SALUTACIÓ

Avui, per primera vegada en aquesta revista, i quan s'escaigui en les altres revistes del nostre terme, amb una periodicitat bimestral, hi podreu trobar unes pàgines dedicades a recollir informació, avisos i altre tipus de comunicacions, que l'ajuntament vol facilitar als ciutadans per tal de mantenir-los el més informats possible, a la vegada que es dona una mica d'ajuda als mitjans de comunicació locals. Aquest bolletí, de cap manera tindrà un vessant, no direm polític perquè política és tota activitat desenvolupada per institucions polítiques, però sí que direm que no vol ésser de cap manera partidista. Possiblement qualche pic ens equivocarem, però desitjaríem que els qui sou els destinataris ens féssiu arribar les vostres queixes i els vostres suggeriments, per intentar millorar de cada dia tant la informació com la nostra actuació de cara al municipi de Santa Margalida i als seus habitants.

Esperam la benevolència dels vostres judicis i l'amabilitat de la vostra acollida.

Nota: Aquest bolletí també el podreu trobar a la Casa de la Vila i a les oficines municipals de Can Picafort i de Son Serra.

Ajuntament de Santa Margalida

CATALOGACIÓ DELS CAMINS DEL TERME

El regidor de Cultura i Educació de l'ajuntament de Santa Margalida, Miquel Roig, ha rebut de mans de la vice-presidenta del CIM, Maria Antònia Vadell, el Catàleg dels Camins del terme municipal de Santa Margalida.

Els objectius del Programa de Catalogació de Camins són els següents:

*Recopilació de la documentació existent

per tal d'aclarir la titularitat dels camins.

*Recollida d'informació sobre l'estat actual, el traçat, la tipologia, i els aspectes constructius dels camins.

*Sistematització de la informació, perquè aquesta pugui ser aprofitada per a l'elaboració del planejament urbanístic, l'Inventari de Béns d'Entitats Locals i la preservació del patri-

moni.

-A partir de la documentació trobada es pot fer una relació de camins que apareixen explícitament com a públics o en els quals l'administració ha intervingut al llarg del temps.

Al terme de Santa Margalida el nombre de camins en aquestes condicions és de 98, dels 106 que estan inventariats.

NOTA DELS SERVEIS SOCIALS

El passat dia dos de gener, va tenir lloc la tradicional recollida de joguets que cada any organitza l'Ajuntament dins la campanya "cap nin sense joguines".

La campanya es va dur a terme en els tres nuclis de població del municipi.

La participació a Santa Margalida, a la Vila, va ser extraordinària, en canvi a Can Picafort fou pràcticament nul·la.

Volem agrair a l'agrupament escolta "Es Turó des Drac" la seva dedicació a aquesta campanya, ja

que foren ells qui, com cada any, organitzen la mateixa.

El total de beneficiaris de la recollida ha estat de 39 nins, 22 al nucli de Santa Margalida, 14 a Can Picafort i 3 a Son Serra de Marina.

Per últim, volem agrair l'aportació voluntària de tota la població del municipi, ja que gràcies a la col·laboració de tots ha estat possible que, apart dels 39 nins del municipi, molts d'altres nins també tendran joguines, ja que les que han sobrat seran entregades a la fundació Deixalles, les les faran arribar a nins d'altres llocs de l'Illa.

PLA MESTRAL

S'han posat en marxa al nostre municipi els cursos compresos dins el Pla Mestral. Aquest pla consisteix en uns cursos de formació ocupacional que abarca diferents objectius, el de Santa Margalida està inclòs dins l'objectiu 3 que és per persones en atur i majors de 18 anys amb graduat escolar o certificat d'estudis primaris.

Aquests cursos són cofinançats pel Fons Social Europeu, la Conselleria de Treball i Benestar Social del Govern Balear i l'Ajuntament de Santa Margalida, són completament gratuïts i al començament es fa entrega a cada alumne d'una carpeta i del material didàctic necessari per al curs que li pertoca.

Els cursos que s'imparteixen al nostre municipi són els següents:

-Aplicacions Informàtiques. D'una duració de 210 hores, hi ha 18 persones admeses i es fa a la Vila.

-Anglès Turístic. Duració: 120 hores, hi ha 12 persones admeses i es fa a Can Picafort.

-Internet. Duració 72 hores, hi ha 13 persones admeses i es fa a Can Picafort.

-Alemany. Duració 180 hores, hi ha 18 persones admeses i es fa a la Vila.

ESCOLA MUNICIPAL DE MÚSICA

El 29 de gener d'aquest any es va celebrar a

Santa Margalida la primera avaluació dels alumnes de l'Escola Municipal de Música. El Decret de Llei 37/1999, sobre la creació d'Aules d'Extensió del Conservatori, de moment es troba en suspensió i mentre s'ha adoptat, per part de la Conselleria d'Educació, una solució intermitja per a aquest any que afecta a 8 pobles, entre ells Santa Margalida. L'escola de Santa Margalida està inclosa dins la zona Nord que aplega Inca, Pollença, Alcúdia, Muro i Santa Margalida. Les properes avaluacions per a la zona Nord seran: la segona el dia 1 d'abril del 2000 a Inca i la tercera (final) el 17 de juny del 2000 a Alcúdia.

La primera i segona avaluació consistiran en una audició interpretant una obra qualsevol amb acompanyament de piano. I un canvi d'impressions del professor del Conservatori amb el professor tutor de l'escola de música.

La tercera consisteix a avaluar llenguatge musical, cor i instrument. Els qualificadors seran els professors del Conservatori, els de l'escola de música podran opinar però no qualificar.

REUNIONS DEL REGIDOR D'EDUCACIÓ I CULTURA AMB EL PROFESSORAT

Amb el propòsit de coordinar el funciona-

ment de l'Escola Municipal de Música s'han programat unes reunions entre el regidor d'Educació i Cultura de l'Ajuntament i el professorat de l'Escola Municipal de Música. La primera es va celebrar el dia 28 de gener i es tractaren els models de cobrament, d'assistència per a les classes col·lectives, informació de la reunió al Conservatori, participació dels alumnes locals al concert del Conservatori del dia 31 de maig del 2000 i horari del professorat.

La propera reunió serà el 31 de març. La intenció és incidir en els horaris i assistència del professorat i a nomenar un responsable del centre, durant l'horari de classes.

S'OLIVILERA

Per segona vegada l'Àrea de Cultura de l'Ajuntament a publicat "S'olivilera", el full informatiu de les activitats culturals que es fan a la Vila, actes programats pels mesos de gener i de febrer que porten a terme tant l'ajuntament com les distintes associacions que integren el col·lectiu.

ITINERARIS SON REAL

L'Àrea de Cultura de l'Ajuntament ha editat uns fulletons que sota el títol "Itineraris Son Real. Una visita a la prehistòria mallorquina" preten donar una informació, sobretot als

turistes i visitants, del ric patrimoni arqueològic del nostre municipi. El fulletó que porta informació, fotografies i un mapa del terme. S'ha editat en català, castellà, anglès i alemany.

ACORD AMB EL CIM

Sobre el mateix tema de Son Real, s'informa que, mitjançant un conveni signat entre el conseller de Cultura del CIM, Cecili Buele, i el batle de Santa Margalida Antoni del Olmo, es concedeixen 2.000.000 de pessetes a l'ajuntament per a la realització d'investigacions arqueològiques i restauració del conjunt Arqueològic de Son Real-Illa dels Porros i Punta des Patró. Per pagar els treballs realitzats en aquell indret durant l'any 1999.

ELS ALUMNES D'INFANTIL RETORNEN A L'ESCOLA VELLA

La caiguda de dues peces de marès al pati de l'Escola Vella i altres deficiències, motivaren que els nins i nines s'haguessin de traslladar, per assistir a les classes, a l'Escola de Música. Després de dos mesos d'obres i subsanades les deficiències més importants pel personal de la brigada d'obres de l'Ajuntament, que consistiren en la millora del pati, dels balcons, els banys i les parets més delicades de les aules, segons el calendari d'actuació acordat amb la Conselleria d'Educació, el profes-

sor, els pares d'alumnes i l'Ajuntament. Per tant, es pot afirmar que l'Escola Vella reuneix les condicions per poder acollir els alumnes -existeix un certificat de l'Arquitecte Municipal que garanteix la idoneïtat de les instal·lacions- que durant els dos mesos esmentats han realitzat les seves tasques a l'Escola de Música.

El dilluns dia 17 de gener, aprofitant la festa de Sant Antoni, es traslladaren des de l'Escola de Música els mobles i tot el material didàctic, amb la finalitat que el dimarts ja es poguessin impartir les classes a l'Escola Vella, per tant al dia d'avui es pot dir que les classes s'imparteixen amb tota normalitat.

Malgrat aquesta normalitat, des de l'Ajuntament de Santa Margalida no es dona el tema per conclòs, ja que el calendari establert entre els estaments escolars, la Conselleria d'Educació i el propi Ajuntament, va encaminat a aconseguir que el proper curs es pugui tenir un centre d'educació infantil devora l'actual Col·legi Elionor Bosch. Objectiu que en cap moment es vol perdre de vista.

REGISTRE D'ANIMALS POTENCIALMENT PERILLOsos

Francisco Parra Salmerón, secretari de l'ajuntament de Santa Margalida, segons la Llei de règim jurídic de les administracions, comunica que el batle d'aquest ajuntament, Antoni del Olmo Dalmau, ha dictat la següent resolució:

Primer.- En la Disposició Transitòria Única de la Llei 50/1999 de 23 de desembre, s'estableix que els municipis, en el termini de sis mesos a partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, hauran de tenir constituït el Registre

Municipal corresponent i determinar la forma en què els actuals tenidors de cans potencialment peril·losos hauran de complir amb l'obligació de la inscripció en el Registre Municipal i el mecanisme de comunicació d'altres, baixes i incidències en els Registres Centrals informatitzats de cada Comunitat Autònoma.

L'Art. 6 de la citada Llei disposa que en cada municipi existirà un Registre d'Animals Potencialment Peril·losos, classificat per espècies, en el que haurà de

constar les dades personals del tenidor, les característiques de l'animal que facin possible la seva identificació i el seu lloc habitual de residència, especificant si està destinat a viure amb persones o si

té finalitats distintes com per exemple la de guarda i protecció.

En els apartats 4 i 5 de la Llei, es disposa que qualsevol incident produït per animals potencialment peril·losos al llarg de la seva vida, s'hauran de fer constar a la fulla registral de l'animal, que es tancarà en la seva mort o sacrifici certificat pel manescal o autoritat competent, també s'haurà de comunicar al Registre Municipal la venda, traspàs, donació, robatori, mort o pèrdua de l'animal.

CIRCULAR

*Es comunica al públic en general que a partir de l'1 de febrer les oficines de l'Ajuntament romandran tancades tots els capvespres.

*En el cas d'urgències pregam que faceu ús del telèfon: **971 851909**

*Santa Margalida, 24 de gener del 2000

INFORMACIONS

♦ D'unes gestions de l'ajuntament a la secció de manteniment de carreteres del Govern Balear s'han derivat una sèrie d'actuacions que revertiran en uns beneficis pel municipi, com és ara:

-A la carretera d'Artà, des de l'Abeurador i possiblement fins al Molí d'en Barret, es fan netes les voreres i es posen tubs de formigó per a la conducció de les aigües pluvials.

-Condicionament de l'accés al camí de Sa Dragonera.

-Des de la rotonda de la carretera de Muro, cap a la població veïna es faran dues parets de formigó per evitar esllavissaments i que es faci malbé la carretera. També s'han posat unes proteccions al pontet que travessa la Siquia Real.

-A Can Picafort, des de la rotonda de La Pineda fins a la de la Caseta dels Capellans, es mirarà de sembrar arbres als parterres centrals de la carretera que va d'Alcúdia a Artà.

-Il·luminació de la rotonda de la carretera de Llubí i del tram d'entrada a la Vila pel carrer Enginyer Felicià Fuster.

-Hi ha cursada una petició per a la il·luminació de l'entrada a Son Serra de Marina, amb possibilitats que estigui feta per a finals d'aquest any.

♦ D'una gestió amb el CIM, s'ha aconseguit que la carretera que va des del cementeri fins a la carretera d'Artà, s'hi faci un eixamplament i que s'asfalti de bell nou.

Del Pla d'Obres i Serveis del CIM, i amb un cost de 20.435.000

pessetes, a pagar un cinquanta per cert el CIM i l'altre cinquanta l'Ajuntament, es faran unes voravies (aceres) de dos metres, des del Pou de sa Garriga fins al cementeri i s'hi posaran faroles i bancs.

També del Pla d'Obres i Serveis del CIM i per un valor de 13.529.000 pessetes, es farà la prolongació i ampliació dels pluvials de la zona de l'Abeurador.

♦ Amb un acord amb la Conselleria d'Agricultura del Govern Balear s'asfaltaran 12 camins rurals del nostre terme municipal, l'obra té un cost de 85.092.525 pessetes de les quals la Conselleria n'aportarà 25.420.604.

Els camins afectats per la mesura són els següents:

-D'es Sementer

-D'en Pastora
-D'en Randet
-D'en Ferragut
-De Son Bauló
-D'en Cantino
-Dels germans Alzamora
-D'en Manyo
-D'en Fus
-D'en Pep Metxo
-D'en Major
-D'en Mesquida.

♦ Per un acord de Ple, pres per unanimitat, es va autoritzar a la regidoria corresponent la creació d'una comissió especial que estaria formada per un representant de cada un dels partits polítics que integren el consistori, per gestionar davant la Junta d'Aigües del Govern de les Illes Balears la concessió d'autorització per extreure un cabdal d'aigua suficient dels pous de sa Teulada.

ACTIVITATS DE L'ESCOLA D'ESTIU • JULIOL/AGOST 99

➤ Horari: Cobert de les 7.00 fins a les 17.00

➤ Participants:

	Juliol	Agost	% Baixes
Can Picafort i Son Serra	102	82	-20
Santa Margalida	41	32	-22
Total	143	114	-21

➤ ACTIVITATS ESPECIALS:

- Visita Son Moix i Son Hugo (Universiada, salts de trampolí)
- Excursió Natura Parc de Santa Eugènia
- Visita fàbrica de gelats de Campos i platja de Cala Mondragó
- Excursió en mini tren a Son Serra
- Acampada a Son Serra (2 dies)
- Visita a s'Albufera
- Excursió a Menestralia i platja del Mal Pas
- Excursió al Castell de Capdepera i platja Cala Agulla
- Acampada alberg de la Victòria - Alcúdia (2 dies)

ORGANITZADES PER L'ÀREA DE CULTURA DE L'AJUNTAMENT DE SANTA MARGALIDA

➤ Programa d'integració:

- 8 nins saharians s'integraren a l'escola d'estiu.
- 1 nin en dificultats especials.

➤ RECURSOS HUMANS:

- 4 Direcció / Coordinació (3 Jornada completa)
- 5 Monitors S. Margalida (1 Jornada completa i 4 a ½ jornada)
- 9 Monitors Can Picafort (2 Jornada completa i 7 a ½ jornada)

➤ ESTUDI ECONÒMIC:

- Entrades: 3.154.000 Ptes.
- Sortides: 2.979.804 Ptes.
- Total costos Ajuntament: 174.196 Ptes.

➤ ALTRES:

- L'àrea de Cultura de l'Ajuntament va solucionar el problema Son Serra posant a la seva disposició els mitjos de transport necessaris per aquests nins.
- Titulació de monitor: 4
- Es va realitzar un programa d'educació vial per a tots els nins.

Margalidans

setes, El meu mestre deia que un portal de 180 per 240, vidrieres de nord, portallons i persianes valien 50 duros (250 pessetes), de persianes totessoles hi havia dos preus: 90 pessetes i 100 pessetes.

-Vós sempre heu col·laborat a les festes del poble, ens podríeu dir de quina manera i quin és el motiu de la vostra col·laboració.

-Bé, jo tenia de mossos a la fusteria en Pep Capó i en Miquel Galdet, després vaig tenir en Mateu Malondra, i va ser quan dugueren la Mara de Déu de Lluc a la Vila, jo que ja em sentia en ganes de participar a la festa vaig dir al mossos "Al·lots, hem de fer un arc en es Pouàs", d'això fa devers 51 anys. I férem un arc de cap a cap del Pouàs, després la gent es va animar i tot el poble va romandre enramellat. Va arribar la Mare de Déu i al poble hi va haver una setmana de festa. De llavors ençà procur participar a les festes.

-Segons el vostre parer, quins són els batles que han donat més relleu a les festes de la Beata?

-Pens que tots els que he conegut han procurat fer festa de la millor manera possible, però he de dir que quan va ser batle l'amo en Sebastià March de sa farinera, va ser quan va sortir per primera vegada la carrossa de la glorificació, llavors l'amo en Pere Cifre també va donar un bon impuls a les festes de la Beata.

-Amb l'església també hi heu col·laborat des de fa molt de temps, quina classe de col·laboració?

-Quan es va jubilar l'amo en Jaume s'Escolà, en temps del Rector D. Pedro Dolç, i un poc abans, ja vaig ajudar en les coses que podia, començant per anar a cercar i a fer

els rams per les festes de Pasco i d'això a qualsevol casta de feina que m'han mandat, sigui de fuster o de qualsevol altra cosa i, això sí, mai no he presentat cap casta de compte per la meua feina. I així pens continuar mentre pugui.

-I parlant de l'església, que ens podríeu dir quants de Rectors heu conegut?

-De petit vaig conèixer el Rector Mora de Porreres que va morir aquí a la Rectoria de la Vila i el se'n dugueren al seu poble amb un cotxe Ford, d'aquells que duïen una lona que es llevava i posava, el fermaren amb cordes damunt el cotxe i així el s'endugueren. Després el rector Grau que era d'Inca, que va tombar les capelles que hi havia abans a la part de fora de l'església, davant els vitralls, després D. Joan Rubí, a continuació D. Pere Santandreu, després D. Miquel Pol, D. Jaume Bennassar, D. Pedro Dolç, D. Mateu Amorós i l'actual D. Felip. D'altres capellans he conegut es vicari Roig, i un tio seu, també capellà, que vivia al carrer Major; D. Rafel que també era de Porreres, es vicari Ramis, i D. Toni Rubí.

-Quina diferència trobau a les processons de Setmana Santa d'ara a les d'abans?

-Jo trob que han fet un canvi de cap a peu, pens que les han potenciat mot i jo les trob molt guapes. Aquí hem demostrat que quan la gent s'aboca i participa també sabem fer festa, i el que és important és que el jovent també hi participa, vagin o no vagin els diumenges a missa.

-Vós heu conegut les que eren les societats dels fanals, com eren aquestes societats i que feien?

-Jo he estat president de la dels Obrers Catòlics, precisament quan

es va disoldre. Aquestes societats acompanyaven els morts amb els fanals fins al cementeri, tant els socis com dels seus familiars més directes. A la nostra societat hi havia socis protectors que pagaven sis reials (1'50 pessetes) cada tres mesos i els d'altres pagaven dos reials cada tres mesos; cada any entre els socis feiem dues excursions i un dinar a Son Real que hi anavem amb carros. Cada societat quan tenia un mort que li pertanyia s'en-carregava d'avisar els seus socis perquè hi anassin amb els fanals, llavors els morts sempre es duïen al cementeri entrada de fosca o el vespre. Qui més qui manco es feia soci per tenir assistència al seu enterrament. Hi havia la societat d'en Verga, la dels Obrers Catòlics i l'altra que li deien d'en Talaia o d'en Dolores. A vegades a una família hi havia socis de dues societats i a un mateix mort hi podia haver devers quatrecent fanals. La societat dels Obrers Catòlics també anàvem a les processons de Setmana Santa i altres.

-Encara vos queda corda per seguir fent el que feis, tant per l'església com a les festes?

-I jo que t'he de dir, com que és una cosa que la duc dedins, quan sent renou de festa és com si reviscolàs. Ara hi ha l'inconvenient que ja no hi ha someres, només queda la de na Bàrbara de Castellet que així mateix la me deixa quan l'hem mester per qualque festa, de la qual cosa li estic ben agraït. Amb una paraula, mentre el cos aguanti pens seguir amb les mateixes coses.

Li desitjam a l'amo en Mateu que aquesta corda no s'acabi per ara i que pugui participar per molts d'anys, amb el seu entusiasme i les seves ganes, a les festes de la nostra Vila.

Rafel Bordoy

La comèdia del Corral Serra

PENS que ja ho he dit altres vegades: Santa Margalida és un poble que li agrada molt el teatre, i si és del gènere de la comèdia encara més. Per això tenim a la Vila dues companyies de teatre que gairebé cada any ens entretenen amb alguna funció i a més l'ajuntament, amb molt bon criteri, en fa venir qualquna de fora poble perquè ens ofereixi qualque representació.

Per aquest caire els vileros no ens podem queixar però, per si de cas era poc, el dia 12 de gener, al saló d'actes de l'institut, quasi ple de públic i organitzat pel Diario de Mallorca, va tenir lloc una comèdia que podríem situar entre el sainet i el drama, la representaren uns inspiradíssims polítics que venien de Ciutat: Miquel Àngel Borràs d'UM, responsable de l'àrea de Medi ambient i Natura del Consell i possible Conseller de medi Ambient del CIM -amb el permís o sense el permís del Consell Consultiu- Nicolau Barceló, director general de Residus i Energia i Mercè Amer, exconsellera de medi Ambient del CIM i diputada socialista que, segons paraules seves, dóna suport al Govern de la Comunitat Autònoma; tots ells amb la inestimable col.laboració de polítics locals que representaren també el seu paper. L'obra que posaven en escena es titulava "El futur del Corral Serra". La representació fou tan bona i va agradar tant al públic assitent que els aplaudiments interromperen sovint l'actuació. Tot i això, si el públic margalidà no fos tan pacient, respectuós i pacífic, la cosa podria haver acabat com la processó de Maria, però ja és sabut, possiblement els

que representaven la comèdia ho sabien, a Santa Margalida mai no passa res, som de molt bona pasta.

M'agradaria destacar les dots dels actants perquè se'n facin una idea els qui no hi assitiren: el dits Miquel Àngel Borràs i Nicolau Barceló demostraren una seguretat sobre l'escenari digna d'elogi que quasi fregava l'autosuficiència, sabien enlairar-se per sobre l'auditori

mable col.laboració de varis polítics locals que actuaren de corifeus. L'apoteosi final van ser els jocs florals dels polítics nostres i la convicció del públic que tot aquell sarau no havia servit per res, la sentència del Corral Serra estava fermada i ben fermada. Després de tot això, va caure sobre l'escena un teló de pedaços negres.

Aquí caldria fer una menció a

de tal manera que semblaven no ser d'aquest món, d'estar a moltes lligües per sobre dels pobres mortals que els escoltàvem embadalits, l'expressivitat dels seus rostres, la subtilesa del gest i el domini de l'escena eren admirables. La diputada Amer, rossa i etèrea, que semblava un àngel d'ales nívees mai no maculades pel fum de la incineradora de Son Reus, va saber transportar, amb el seu verb primfiladíssim, els assistents a un paradís, a un món idíl·lic, incontaminat i pur que, segons ella, ha de ser Mallorca, començant pel Corral Serra, immens favor que ens fan per la gran estima i consideració dels que comanden a la Comunitat i al Consell Insular envers els margalidans.

La magistral representació es va veure complementada per la inesti-

l'actuació de dos espontanis, na Sebastiana Moranta, presidenta de l'Agrupació Hotelera de Can Picafort i Miquel Calafat propietari d'una agència de viatges i membre de l'associació de veïns de Son Bauló; com poguérem apreciar es veia d'enfora que no dominaven gaire l'ofici de l'escena, figurau-vos si eren poc aptes en l'art escènic que s'atreverien a dir la veritat i demostrar sentit comú, ja podeu pensar que amb aquest bagatge i la seva inexperiència no tenen res que fer devora els polítics. El mateix podríem dir d'un artista local i novell, en Martí Torres.

Al director d'escena, en Mateu Ferrer, pensam que, en atenció als mèrits de la seva feina informativa que la fa prou bé, el Diario de Mallorca li podria haver estalviat la re-

ponsabilitat d'una tasca com la de dirigir l'espectacle esmentat.

Quadre final (una mesada més tard)

En escena la Consellera de Medi Ambient del Govern Balear, vestida amb un vestit verd maragda i un munt d'alegacions damunt una taula. Amb cara d'extrema preocupació, es dedica a repassar les alegacions, una per una, i llegir-les de cap a peus (tarda una mitja hora en

llegir les 10.000 que s'han presentat), acabada la lectura, s'aixeca i dona un parell de voltes entorn de la taula, en actitud pensativa. De sobte, tota l'escena s'il·lumina amb una llum vivíssima i la cara de la Consellera també, havia trobat la solució definitiva: es reduirien les superfícies de Son Reus i del Corral Serra!!!

Sobre l'escena es pogué veure, de forma al·legòrica, les carrerasses

properes al Corral Serra, amples i suficients, els camions transportadors d'enderrocs més petits, quasi de jugueta, les maltractades carreteres del terme de Santa Margalida, amples i ben pavimentades, els aqüífers i els torrents amb aigües netes i purificades, l'impacte ambiental difuminat per una cortina ténue i vaporosa i l'ambient perfumat. Una munió de turistes de Son Bauló i Can Picafort aplaudia frenèticament, per sobre els seus caps hi sobrevolaven els cossos angelicals de Nicolau Barceló i Miquel Àngel Borràs. El públic va començar a esclafir de rialles, -de felicitat, no penseu altra cosa- mentre queia el teló, (el de pedaços negres havia estat substituït per un de figuretes de paper com les que pengen els nins el dia dels Sants Innocents, fetes amb el paper de les alegacions.)

Tàlio

Volem meréixer la seva confiança

Plaça de la Vila, 35 - Tel./Fax 971 52 38 41
07450 SANTA MARGALIDA (Mallorca) - Illes Balears

INNOVACIÓ, QUALITAT I SERVEI

AZUR
SEGUROS

PROSPERITY
Standard Insurance Group
PROSPERITY, S.A. DE SEGUROS DE VIDA Y PENSIONES

FUSTERIA

HNOS. FERRER, C.B.

Escola, 8
Tel. 52 31 52
Sta. Margalida

**ECONOMISTA
ASESOR FISCAL**

**Centre
Assessorament
Empresarial**

José Trías, 11 - 1º - Tel. 971 85 08 46
Fax 971 85 18 10 - CAN PICAFORT
E-mail: miquelcifre@economistas.org

PEUGEOT PARTNER COMBI PRO

NO TIENES
OPCION

¿Qué más se puede pedir cuando te lo dan todo? • Puertas traseras batientes acristaladas • Dos guanteras (superior con llave) • Reloj analógico • Volante regulable en altura • Banqueta trasera abatible • Lunas laterales entreabribles • Antiarranque electrónico Peugeot, integrado en llave • Lunas tintadas • Portaobjetos bajo techo cabina • Lunas traseras térmicas • Retrovisores exteriores con reglaje interior • Reglaje interior de faros • Molduras laterales • Dirección asistida • Puerta lateral deslizante derecha acristalada... ¿quizás precio?

NI EXCUSA

1.886.000 Ptas.

Peugeot. Para disfrutar del automóvil.

TALLERS PEP PERELLÓ

Miquel Ordinas, s/n. - 07450 Sta. Margalida
Tel. 971 52 31 60 - Fax 971 52 37 14

Partner
PEUGEOT

Peugeot Partner Combi Pro 1.9 diesel con puerta lateral PVP recomendado Península y Baleares. Promoción, transporte y Plan Prever incluidos. Válido para vehículos matriculados hasta fin de mes.

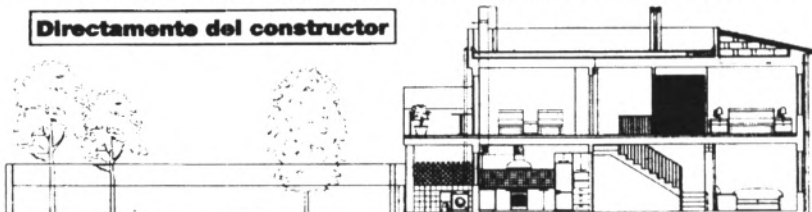
Santa Margalida

2 únicas viviendas en construcción
Viviendas individuales de dos plantas en zona muy tranquila (C/ Bailén)

Directamente del constructor

- Todo exterior, muy luminoso.
- Materiales 1ª calidad.
- Amplia cocina.
- 3 dormitorios dobles con armarios empotrados.
- 2 baños (1 en suite) y 1 aseo.
- Climait.
- Sanitarios Roca.

- Terraza y coladuría.
- Carpintería de norte
- Puerta exterior con cierre de seguridad.
- Escalera interior de madera.
- Suelos de gres.
- Vigas de norte vistas de madera.
- Persianas mallorquinas

Tel 649 199268

Pareados de 140m2 habitables con 60m2 de jardín

Santa Margalida, és un femer?

L'ENCAPÇALAMENT d'aquest escrit ve motivat per l'encert que em va semblar aquell eslogan que triaren els que formaven la primera coordinadora anticendres, ara fa un poc més d'un any: "Santa Margalida no és un femer". Vertadera-

tensions del govern de la comunitat autònoma, l'anterior i l'actual. Si totes aquestes mesures resultaran efectives ja són altres cinc-centes, de moment sembla que la cosa camina cap a un desellaç anunciat i la impressió és que el poble no hi

nar les solucions demandades d'una forma majoritària, hi ha un cas que ens toca més d'aprop al nucli de la Vila i al que sembla que l'Ajuntament hi podria aportar solucions. Hem vist pel bolletí informatiu, recentment estrenat, de la Casa de la Vila, que sembla haver-hi una preocupació per resoldre problemes i millorar l'entorn que habitam: asfaltat de camins, millora de pluvials, il·luminació, etc. i tot això està molt bé. Però, jo vos convidaria a donar una volta pels voltants de la nostra Vila, no sé si també per Can Picafort, i ens trobaríem amb diminuts, diria que minúsculs, corralserres, vertaders abocadors de fems a les portes del poble, sense contar els carrers que serveixen d'estacionament a trailers, contenidors d'obra buits i altres que semblen un cementeri de cotxes vells. En substitució de la passetjada que us proposava, aquí vos mostram algunes fotografies il·lustratives.

alguns solars de dins la Vila ofereixen aquest deplorable aspecte

ment expressava, sols amb una frase, allò que no volien per al nostre municipi i l'encert era palès en el fet que amb poques paraules es condensava tota la filosofia i la raó d'existir de la plataforma.

Per recolzar aquella filosofia, llavors i ara, es feren i s'han fet actuacions encaminades a l'evitació de que Santa Margalida continuï essent, pel que fa als fems, el que ha estat, almanco en uns indrets determinats, durant una llarga tiranga d'anys: manifestacions, actes puntuals, escrits en els mitjans de comunicació, pedaços negres penjats pels balcons i finestres, recollida de firmes, plens de l'ajuntament, conferències informatives, taules rodones, presentació d'un seguit d'al·legacions... i no sé si qualche cosa més, davant les pre-

pot fer gaire cosa en contra.

Però, si en el cas que hem esmentat, que com tots sabeu és referit al Corral Serra, sembla que poc hi té que fer el poble per do-

Cadascú viu en el poble que li ha tocat o que ha escollit, uns pobles són més hermosos, altres no

El camí de Son Niu ofereix unes esplèndides vistes si som capaços d'ignorar aquestes.

En el Moli d'en Pons durant les eleccions passades s'hi va començar a fer un parc, ara s'ha convertit en un abocador d'enderrocs.

Tots hem de conscienciar-nos.

 tant i això és una cosa que no té fàcil solució, però l'adecentament i la dignitat dels voltants en què els habitants d'un indret ens hem de moure sí que en té. Potser seria excessiu donar tota la culpa als ajuntaments, hem d'admetre que els veïns d'un poble tenim molt a veure amb què aquest estigui net o brut, però si els ajuntaments no en

tenen tota la culpa sí que en tenen tota la responsabilitat.

Tots o casi tots els vileros, començant pels qui ens comanden o ens han comandat, hem fet el que hem sabut i més en el tema del Corral Serra, però ningú no ha fet ni ha dit res sobre els fems que dia sí i altre també els tenim fregant-nos

els morros. Pens que qui pertoca fer-ho hauria de mirar d'investir mesures per dignificar una mica la imatge del nostre poble i perquè la Vila no sigui vertaderament un ferrer.■

Rafel Bordoy

OPEL

**OPEL
ZAFIRA**

motor la vila, s.l.

SERVICI OFICIAL

Miguel Ordinas, s/n. - Tel. 971 52 39 04 - 07450 SANTA MARGALIDA

AJUNTAMENT DE
SANTA
MARGALIDA

TELÈFONS D'INTERES

URGÈNCIES POLICIA LOCAL	971 85 19 09
URGÈNCIES BOMBERS	085
URGÈNCIES GUARDIA CIVIL	062
URGÈNCIES MÈDIQUES (UVI MÒBIL)	061
P.A.C. MURO	971 52 81 88
AMBULATORI INCA	971 50 28 50
HOSPITAL MANACOR	971 84 30 34
SON DURETA	971 17 50 00
AJUNTAMENT	971 52 30 30 / 52 30 50 / 52 31 08
	FAX: 971 52 37 77
JUTJAT DE PAU	971 52 30 01
BIBLIOTECA	971 52 38 95
TAXI CAN PICAFORT	971 85 07 23
GUARDIA CIVIL STA. MARGALIDA	971 52 30 22
SERVEIS FUNERÀRIA	971 52 32 81
AVERIES G.E.S.A.	971 88 00 77
INSTITUT STA. MARGALIDA	971 85 60 00
COL.LEGI ELEONOR BOSCH	971 52 34 31
ESCOLA VELLA	971 52 32 94
PARRÒQUIA	971 52 31 19
APOTECARIA STA. MARGALIDA	971 52 34 89

CASH IFA Nº 7 - Polígon Can Picafort

*EL CASH AMB ELS
MILLORS PREUS
DE LA ZONA*

Direcció: Jaume Sureda

TALLER DE FERRERIA
**Sebastià Ferrer
Moragues**

**Treballs en General de
Ferro-Alumini
Acer inox. i Metallisteria
Servici Guillotina i Plegat**

Pou de Sa Garriga, 22-24
Tel./Fax. 971 52 34 20 07450 SANTA MARGALIDA

Fusteria Mecànica

ESTELRICH & ESTELRICH

Miguel Ordinas, s/n. - Tel. 971 52 35 25
STA. MARGALIDA

Un pic publicat el primer tom del llibre dels escrits del vicari D. Antoni Rubí, i vist l'acollida que ha tengut per part del margalidans i de persones de fora de la Vila, s'està fent feina per publicar el segon tom. D'aquest segon tom en farem un tast adesiara a les pàgines d'aquesta revista, tal com ho feiem abans.

El Fas

TOTS els pobles tenen com una necessitat vital de manifestar i mostrar externament els seus més íntims i amagats sentiments, d'aquí arrenquen i prenen força les seves tradicions, les manifestacions culturals, les particulars mostres i expressions de pietat, les seves juntes socials, les reunions familiars per expressar un dol -com és vetlar un mort- o expressar una alegria: un ball, un dinar o una caragolada.

Els sentiments religiosos dels pobles de Mallorca s'han mostrat amb una extraordinària varietat i riquesa d'usos i costums que, per desgràcia, canviant els temps, s'han envellit i, a poc a poc, han acabat per desaparèixer en bona part i a vegades totalment, l'únic que en queda és un record, més o manco borros dins la memòria dels qui ho visqueren.

Un d'aquests costums, a Santa Margalida ben viu un altre temps i avui desaparegut i desconegut, és el que en deien "El fas", que es feia el dimecres, dijous i divendres Sant el capvespre, dies en què estava exposada la Casa Santa, antiga, hermosa i monumental, de la que molts ja no es recorden i altres no l'han vista mai.

A Mallorca, tan a Ciutat com en els pobles, tenien les seves particulars pràctiques de pietat durant la Setmana Santa, les esglésies s'omplien de gent que anava als dotze sermons, a la processó del Dijous Sant, amb el sermó de rentar els

peus als apòstols, al sermó del Devallament de Jesús de la creu, recordant en Nicodemus i en Josep d'Arimatea, per acabar amb la processó de l'Encontrada, el dia de Pasco dematí.

Tornant a allò que en deien "fer el fas", tothom sap que un fas és una palma de fasser, que n'hi havia pocs i quan arribava la Setmana Santa els tallaven les palmes i ben esporgades quedaven amb una bona cabota i un mànec ben llarg, això era un fas.

A mitjan capvespre del dimecres, dijous i divendres Sant, tots els al.lots i nines del poble, uns amb un fas i altres proveïts de roncadores, compareixien al sagrat de l'església, davant el portal dels homos, les nines totes duïen la roncadora de mà que feien voltar a l'aire. Entraven tots a dins l'església i s'asseïen en els bancs dels homos, sense fer sonar les roncadores i per evitar el renou les guardaven les monges, que hi anaven juntament amb una guardeta de pietoses dones que no hi anaven per fer renou, sinó per assistir als resos dels capellans.

Mentre els capellans complien els seus resos, dins el sagrat que abans havia estat cimiteri, els al.lots, que també n'hi havia de grandolassos, picaven amb el fas per tot allà on els venia bé, fins i tot damunt les antigues tombes, els que tenien roncadores les feien córrer i vengia renou de fassos i de roncadores que no servien per res més que per fer renou.

Tot el temps que duraven els resos dels capellans, asseguts a les caixes davant la Casa Santa, els al.lots feien renou a defora, però la mar anava plana i no passava res de nou.

Mentre els capellans resaven, tenien davant ells un triangle posat sobre un pedestal amb sis candeles blanques a cada costat i que es juntaven fent piràmide al cap d'amunt, on hi posaven una candela rotja o vermella que els al.lots li deien "s'amarilla" o "sa maravilla", una cosa rara, ja que semblava més bé dir groga que no "amarilla" que vol dir la mateixa cosa. Mentre els capellans cantaven, l'escolà anava apagant les candeles blanques del triangle, un pic a un costat i un pic a l'altre, a l'últim només quedava encesa "s'amarilla".

Els al.lots, els que picaven amb els fassos i els qui feien córrer les roncadores per davant l'església, es cuidaven d'entrar-hi a cada moment per mirar com anaven les candeles del triangle, quan només quedava la darrera per apagar, que era "s'amarilla", el qui havia entrat a guaitar sortia tot content i cridant als altres deia: "Només manca s'amarilla". Apagar aquesta candela era tot un ritual reservat a l'escolà major i era l'acabament del rés, aquí, els capellans els primers, començaven a fer renou pegant amb la mà plana sobre els seients i respatlle de la caixa, seguien les nines assegudes als bancs de l'església amb les roncadores a tota, amb qualche crit d'afegitó, els de defora, tots els que tenien fas compareixien a picar davant el portal de l'es-

la Vila abans de 1925

glésia i, si podien, dins el batiport, on entre el tup-tup dels fassos, renou de roncadores i al.luleia de tots, s'armava un renouer que semblava que venia la fi del món. Això durava poc temps perquè, sense intenció de fer mal a ningú, compa-reixia l'escolà l'amo en Pep (a.c.s.) amb una canya llarga i ben reven-guda i els al.lots, fent com si ten-guessin por de la canya fugien, en un moment tots deasapareixien i ai-xí s'acabava la bulla del fas.

Acabat el fas, roncadores, fassos, al.lots i nines, anaven a parar a la plaça a veure les guardetes de mens que hi havia davant can Verga i

baix de la rectoria, per vendre'ls per fer les panades de les festes de Pasco.

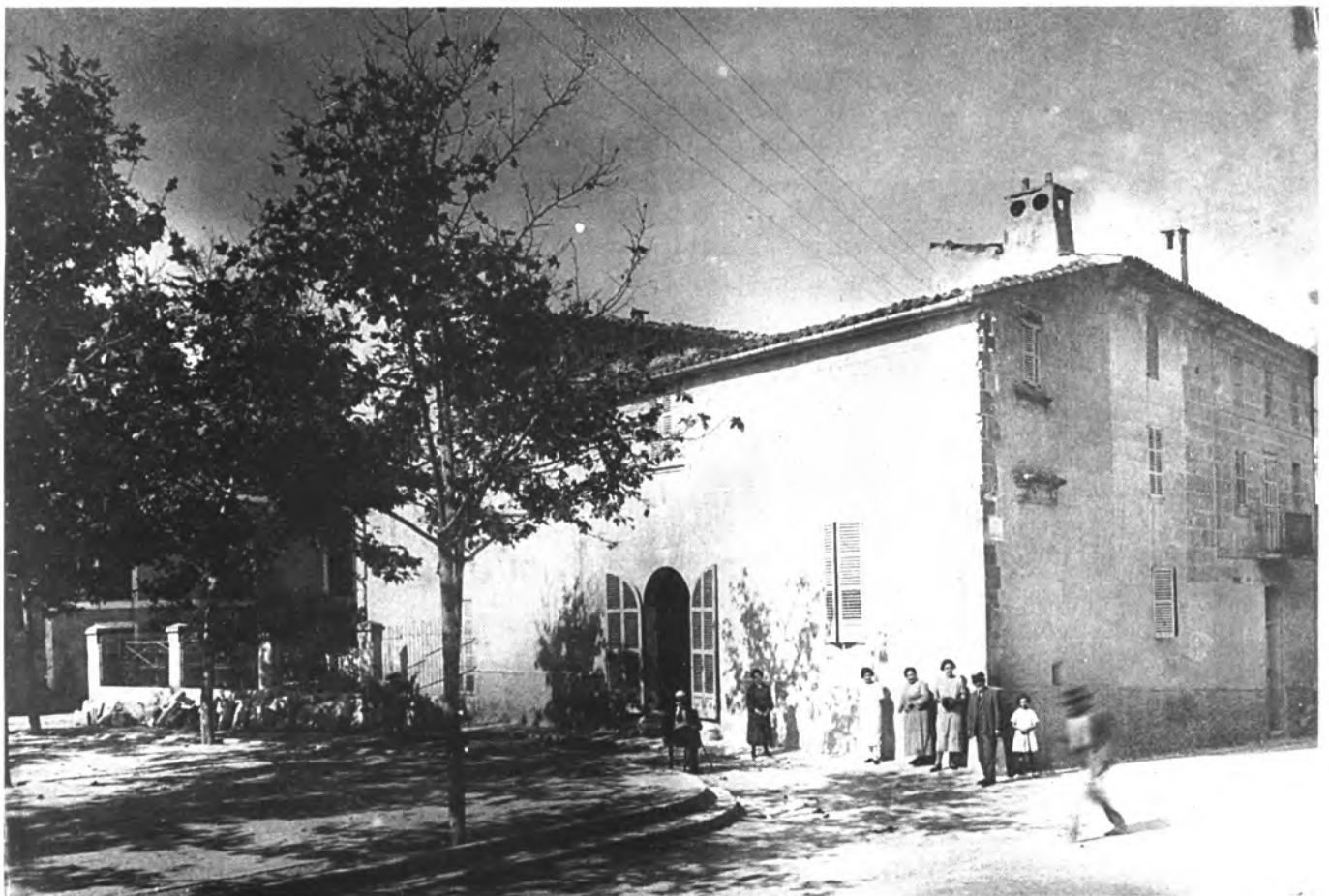
El dissabte del Ram, a les escoles posaven punt fins el dilluns de l'Àn-gel i el primer dia de la Setmana Santa, el dilluns, nins i nines ja treien les roncadores que feien córrer pel carrer tot el sant dia, tant que arribaven a entrar dins el cer-vell i marejar tothom, el mateix feien les nines anant pel carrer fent voltar les roncadores a l'aire. Del fas d'aquells dies ja no en queda més que el record i el temps es cui-darà d'esborrar-ho tot.

D'al.lot sempre vaig tenir ronca-dora, amb la que pasava molt de gust fent-la córrer pel carrer fent re-nou per llarg, anar a fer el fas i en acabar, cap a la plaça s'ha dit, a veu-re els mens i cabrits que en petites guardes hi duïen a vendre.

Alerta! Que no vos facin el fas d'amunt l'esquena.

Per avui, deix la ploma damunt la taula, tal vegada un altre dia la tornaré agafar per escriure qualque cosa més del fas.■

Mn. Antoni Rubi, e.p.d.

Imatges d'altre temps

La fotografia que avui vos mostrem, ja no la podem veure fa un bon grapat d'anys, es tracta de la casa de Son Mulet, que es trobava en un cap de cantó de la Plaça de La Vila, just davant ca les Monges. De les persones que són al re-trat no vos ne podem donar clàrícia, potser una d'elles sigui Dona Margalida Ferrà, de Son Mulet, que fou gran be-nefactors dels frares de La Salle. (Foto cedida per Miquel Cifre)

La televisió educativa i la influència en la família

A la revista nº 56 vaig escriure un article sobre "La influència de la televisió dins la societat actual" i us vaig esmentar que seria interessant, que seria necessari, que ens aturàs-sim a pensar com podria influir la televisió dins les famílies, perquè pens que és un tema prou important i que ho deixam passar per alt, sense donar-li importància.

El valor que concedeix la societat a l'acció de compartir el que es té, manifestant que és millor donar que no rebre. Però, l'acció de compartir alguna cosa amb una altra persona no obeeix a un impuls innat de l'ésser humà, com ho confir-

marà qualsevol pare d'un infant de dos o tres anys. És una cosa que és necessari ensenyar, de la mateixa manera que la societat intenta ensenyar totes aquelles coses que valora, és a dir, oferint una ensenyança directa i uns exemples apropiats.

Un dels fets curiosos revelats per l'anàlisi d'opinions de moltes persones, és que la majoria opina que la televisió és educativa. Hi ha pares que parlen més d'aquest aspecte de l'educació com un avantatge important per als seus fills, a més que molts d'adults estan con-

vençuts que la televisió els ensenya. Algunes vegades sí que trobam programes instructius, com per exemple documentals, concerts, alguns, pocs, programes infantils com per exemple "Barrio Sésamo", que poden tenir importància en les experiències preescolars pel desenvolupament educatiu posterior. Però això no ens deixa pensar del tot que la pantalla de televisió no és sols una finestra oberta a l'exterior que porta a l'àmbit familiar el que està passant al nostre voltant; també es converteix en un mirall de la pròpia família, no tan sols des dels continguts on la família sol ocupar un lloc central, sinó en la mesura que reflexa els interessos i conflictes i són dins la família quan parlem, manam, etc. és un nus de relacions que els membres de la família estableixen habitualment de front al televisor, relacions que condicionen al tipus de manaments sobre la televisió, més freqüents a l'interior de la família.

Hem d'ensenyar els infants a ser crítics i a aprendre a interpretar i entendre els programes televisius.

Es va fer un conveni televisiu sobre els principis per a l'autorregulació de les cadenes de televisió en relació a determinats continguts de la seva programació, referits a la protecció de la infància i la joventut, formulat pel Ministeri d'Educació i Ciència, les Conselleries d'Educació de les Comunitats Autònomes i les cadenes de televisió.

Aquest conveni diu que són conscients del paper rellevant que desenvolupa la televisió a la societat espanyola i de l'influència que exerceix en la mateixa i en particular sobre públic infantil i juvenil.

Justifiquen que les cadenes de televisió han considerat la conveniència de formular amb caracter autorregulador, les línies mestres d'un marc de conducta relatiu a la protecció de la infància i a la joventut, en relació principalment a la violència, la discriminació i el consum de substàncies perjudicials, el sexe i el llenguatge, respectant la llibertat d'empresa i la independència de programació de cada cadena.

Les cadenes són conscients de que la protecció de la infància i la joventut no s'aconsegueix només amb l'establiment de principis d'autorregulació, sinó, sobretot, amb la prestació positiva i en el marc de la normativa que sigui aplicable específicament a cadascun dels mitjans implicats, mitjançant la difusió de valors humanístics, formatius i educatius.

Finalment, crec que la televisió i tots els qui hi participen són en conjunt responsables davant el públic del respecte a les necessitats especials que tenen els nins, del seu deure davant la comunitat, de la promoció de l'educació i de la cultura, de l'acceptabilitat dels materials de programació elegits, de la decadència de la producció i de la propietat dels anuncis.

És molt important que els pares col·laborin amb els centres escolars perquè s'afavorirà i es reforçarà l'aprenentatge dels infants, ja que és necessari que trobin coherència entre el que veuen fora i dins de l'escola.

És veritat que hi ha pares que no poden observar els fills totes les hores del dia, però en algunes oca-

sions són ells que, pels motius que siguin, no controlen suficientment les hores que els infants es passen davant la televisió.

Seria necessari que tant els pares com l'escola tinguessin una sèrie d'opcions per oferir als nins en el temps de lleure i que els motivassin a llegir, a crear altres activitats que siguin del seu gust, o relacionar-se amb els altres companys... d'aques-

ta manera afavoririen un ambient social i la comunicació entre altres membres de la societat.

Els pares saben que ells són un model bàsic per a la formació dels seus fills i que els nins sempre que tinguin un problema, dubte, etc., acudirán als pares a demanar-los un consell.

Per acabar, la televisió no és tan

sols un instrument tècnic, és un objecte social. És contruïnt pels subjectes, donat peu a distintes representacions d'un mateix. Per això no només es tracta d'observar que fa la gent amb el mitjà de comunicació, sinó que fa sobre aquest mitjà. ▀

M.ª Antònia Santandreu Payras.

**HERRERIA Y CARPINTERIA DE ALUMINIO
CALAFAT-TAULER, S.C.**

Ctra. Ca'n Picafort, S/N. - Tel. 971 52 36 57 - 07450 SANTA MARGALIDA

PASTOR
CONSTRUCCIONES
Y PREFABRICADOS
MARMOLES Y GRANITOS

C/. Es Clavet, 10
07450 Sta. Margarita, Mallorca.
Tels. 971 52 31 31 - 97152 38 38
Fax. 971 52 37 95

**SUPERMERCAT
CA'N PARRIC**

COMESTIBLES • TESTS
MENJAR PER A ANIMALS

Productes MARTI

D'EN MARCH, 26 - 30
DE SES JOVADES, 28
TEL. 971 52 30 77
FAX 971 52 36 74
SANTA MARGALIDA

**SAL - PEBRE
I LLEGUMS**

TIEN 21
Especialistas en Electrodomésticos

ESTELRICH & ESTELRICH

C/ Miquel Ordinas, s/n.
07450 Santa Margalida - Mallorca
Tel. 971 52 35 25
Fax 971 52 36 46

Una aventura diferent

SÍ, ja sé que en el dia d'avui això de llegir un llibre per voluntat pròpia no està massa de moda, però vos puc assegurar que si cercau llibres sobre allò que us crida l'atenció, podreu viure una de les millors aventures que pugueu imaginar. I no cregueu que el que vull és induir-vos a llegir obres com *Tirant la Blanc* o *El Quijote*, o tal vegada sí. Tot depèn d'allò que vos agradi. El que vull demostrar-vos és que el fet de llegir un llibre i de poder imaginar uns personatges o arribar a convertir-te en un d'ells, és tota una aventura.

Veient una pel·lícula no es pot gaudir del do de poder imaginar els personatges d'una manera diferent, car els personatges són uns actors determinats i el procés imaginatiu ja no és necessari, no cal fer cap esforç. I amb això no vull dir que llegir un llibre sigui millor o pitjor que veure una pel·lícula, només vull dir que és diferent i que una cosa no hauria d'excloure l'altra. L'aventura més recent que he viscut ha estat la de llegir *Mirall trencat* de Mercè Rodoreda. Llegint aquesta novel·la, he anat envellint amb els seus personatges: Teresa Goday, Sofia Valldaura, Eladi Farríols... He sentit moltes classes d'emocions i he compartit molts de secrets amb tots ells.

Encetar un nou llibre és com començar un nou any ple d'il·lusió i de sorpreses. Comences llegint unes línies, coneixent algun personatge i acabes volent-ho saber tot sobre ells, és quasi una obsessió per voler saber més del que ens diu l'autor. I no queda aquí la cosa, a

més de voler saber que passa després de la història, comences a sentir curiositat pel geni que l'escriu: personalitat, gusts, defectes, inquietuds, etc. L'autor, a través d'allò que ens vol contar i de la seva peculiar forma de fer-ho, pot aconseguir canviar el nostre estat d'ànim, fins i tot canviar la nostra forma de ser.

Llegir llibres ens fa tornar més crítics amb el nostre entorn, ens ensenya a no conformar-nos amb el primer que arriba, sinó a exigir la qualitat que mereixem com a bons lectors que som. La lectura ens permet viure tot allò que en la realitat no podem viure, ens ajuda a expressar millor tot allò que volem donar a conèixer, treure del nostre interior sentiments, qualitats que ni tan sols nosaltres sabíem que existien.

No només hem de llegir en la nostra llengua, si gaudim de poder entendre, encara que sigui només un poc, altres llengües; tenim el deure com a lectors de llegir llibres en llengües alienes.

les darreres aventures en una llengua estranya que he viscut són "A

farewell to arms" d'Ernest Hemingway i "A handfull of dust" d'Evelyn Waugh. Com a últim recurs, en cas de no conèixer altres llengües, podem recórrer a les traduccions, sempre que siguin fidedignes.

Hi ha llibres de tota casta. Si estau cansats de llegir novel·les, proveu amb la poesia, no és tan difícil. Si acceptau algunes recomanacions, a mi personalment m'han impressionat Baudelaire, Pessoa, Poe i Ausiàs March. Què la poesia no us acaba de convèncer? Proveu amb el teatre, "La casa de Bernarda Alba" de García Lorca, o "Terra Baixa" d'Àngel Guimerà, són bones obres d'aquest gènere.

Us repto a que aneu a la biblioteca que, malgrat no ho cregueu, és per a vosaltres, cerqueu els temes o autors que més us agradin, agafeu un llibre i comenceu a llegir-lo; quan l'hagi acabat, haureu viscut una aventura, una aventura diferent i sereu una mica més rics, haureu adquirit una cosa que potser mai ningú no obtindrà, si no llegeix tot allò que vosaltres haureu llegit. I jo em sentiré feliç d'haver contribuït a la conservació d'un vell costum que, com el de caminar, s'ha anat perdent dins aquest món capitalista en què vivim.

Si llegiu "En el nom de la rosa", o veieu la pel·lícula, us adonareu de la dificultat que tenia la societat d'abans per poder accedir als llibres. Vosaltres que teniu l'oportunitat de fer-ho, la desaprofiteu? Que diria Gulllem de Basquerville?!

Xisca Moreno

DE SERIE EN TODA LA GAMA:

- Servodirección eléctrica Dualdrive™
- Airbag conductor
- Follow-Me-Home™
- Cierre centralizado
- Elevalunas eléctricos delanteros activos sin llave de contacto
- Antirrobo electrónico Fiat Code II
- Barras de protección lateral
- Iluminación interior temporizada
- Limpiaparabrisas inteligente
- Sistema antiincendios FPS

TIENES UN FIAT PUNTO POR **1.220.000** PTS.

**NUEVO
FIAT PUNTO.
COCHE
DEL AÑO
2000
EN ESPAÑA.**

FIAT

AUTOS MOREY ROSSELLÓ

Servici Oficial

C/. Industria, 1 - Tel. 971 52 36 70 - STA. MARGALIDA

Bona Imatge
INSTITUT DE BELLESA

Depilacions • Neteges de cutis • tractaments d'acné
• Tractaments facials • Tractaments corporals •
Maquillatges de novia (prova gratis sense compromís)

Plaça de la Vila, 21 - Tel. 971 856175 - Santa Margalida

**BAR
LAS PALMERAS**

TAPAS Y BOCADILLOS

Es Povàs - Santa Margalida

CONGELATS RAMIS
PEIXOS I MARISCOS

C/. Miquel Ordinas, s/n.

Tel. 971 52 38 32

07450, Sta. Margalida

**AUTOESCOLA
SANTA MARGALIDA**

C/. Joan Monjo March, 38
07450 STA. MARGALIDA

Tel.: 971 52 34 98
971 85 14 82

RESTAURANT
“S'ALQUERIA”

BATETJOS

NOCES

COMUNIONS

BANQUETS

Ctra. Santa Margalida a Ca'n Picafort, Km 2,5
Tel. 971 52 37 11 - Santa Margalida
